25 ARALIK 1968
Yıl : 1 Sayı : 1
Fiatı : 25 Kuruş

EZİLENLER

On Beş Günde Bir Çıkar Toplumcu Gazete

Sahibi ve Sorumlu Müdürü
KEMAL BURKAY
Yönetim Yeri : Kışla Cad. 19 - Tunceli
Dizgi ve Baskı : Uğur Basımevi-Ordu

Tunceli Köylüsü Toprak Reformu istiyor

«Ülkemizin ve köylümüzün kalkınması için toprak reformu şarttır. Hiç bir ülke, toprak reformu yapmadan ileri ülke olamamıştır.»

Köylüler Başbakan'a T. B. M. M. Başkanlığına, ve diğer ilgililere dilekçe yağdırıyorlar.

Bir yanda sekiz-on köye sahip toprak ağaları dururken, diğer yanda bir karış toprağa hasret binlerce köylü ailesinin yaşadığı Tunceli'de, köylünün bu toprak özlemine örnek olarak, 13 aralık günü Baş Başbakan'a ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilen dilekçelerden birkaç cümle sunuyoruz :

«Tunceli Mazgirt İlçesi Hasorik Köyü halkındanız. Gerek kendi adımıza, gerekse topraksız ve yoksulluk içinde yüzen bütün Hasorik Köylüleri ve bizim durumumuzda olan bu ülkenin binlerce, yüz binlerce topraksızı, yarıcısı adına aşağıdaki dileğimizi sizlere sunuyoruz.»

«... Bizler başkasına ait toprakları ilkel tarım usulleriyle işleyen yarıcılarız. Kendi topraklarımız yoktur. Artan nüfus sebebiyle yarıcı olarak ektiğimiz topraklar da gitgide daralmaktadır. Buradan ayrılıp başka yere gitmek te güçtür. Çünkü oralarda da iş bulmak, geçinmek kolay değildir...»

«Bizi bu kötü şartlardan, bu perişanlıktan kurtaracak tek yol bize toprak verilmesidir. Böylece kendi topraklarımızda çalışan ve ürettiğimizin yarısına değil, tamamına sahibolan insanlar olacağız. Kendi Topraklarımızda çalışmak bizi bir insan olarak daha bağımsız yapacak, toprak sahibinin siyasi ve sosyal baskısından, minnetinden kurtaracaktır.

..... Ülkemizin ve köylümüzün kalkınması için toprak reformu şarttır. Hiç bir ülke, toprak reformu yapmadan ileri ülke olamamıştır.»

Çıkarken

Sevgili okurlar,

Şu anda ilk sayısı elinizde olan «Ezilenler» tirajı yüzbinleri aşan bir büyük kent gazetesi değil. Küçücük, tek yapraklı bir gazete. On beş günde bir çıkacak.

Ama önemli olan doğruyu söylemektir. Az konuşup doğruyu söylemek, arada bir de olsa doğruyu söylemek.

Türkiye'de hakim basının halini biliyorsunuz. Büyük, renkli sayfalarda adam kasapları «Kiling» ler. Bacaklarını, göğüslerini açık artırmaya sunan yosmalar. Sosyete sayfalarında ülkemizin beylerinin ve hanımefendilerinin günlerini nasıl geçirdikleri. Spor adına ayağın işlediği marifetler. Halkı uyutmak, afyonlamak, aklını başından almak için ne lâzımsa o.

Bu gazeteleri, dergileri okuya okuya artık her genç kızımız bir şahbanu, her delikanlımız bir pele ve her yoksulumuz spor totoda on üçü tutturan tek şanslı adam olmanın düşü içinde yaşıyacaktır. Kiling gibi öldürme ve Pele gibi ayak sallama.

Ama bunun için o gazeteleri, dergileri ayıplamak kimsenin aklına gelmiyor bile. Neden halkı uyutuyorsunuz, neden çocukların, gençlerin ahlâkını bozuyorsunuz, demiyorlar onlara.

Ama bu küçük, tek yapraklı, on beş günlük gazeteciğin peşine takılacaklar. Onun her satırında «büyük suçlar» arıyacaklar.

Çünkü gerçekleri söylemek onları korkutuyor. On beş günde bir de olsa, böyle de olsa. Çünkü onlar gerçeklerden kaçıyorlar. Tarihin durmadan dönen iri, kocaman çarkından kaçıyorlar.

Biz de, elimizden geldiğince doğruları, halkımızın dertlerini söylemek için çıkıyoruz. Türkiye'nin daha başka yerlerinde de çıkan böyle-

Sonu arkada

Keban'da Dönen Dolaplar

Keban'da işçi kardeşlerimizin başına gelenler çok ibret verici dir. İşçiler, işverenin ve sarı sendikacıların [illegible] oyunlarıyla iki sendikaya bölünmüşlerdir. Yapı-İş Sendikasından kaçan işçi çoğunluğu bir yıl kadar önce Yemse-İş sendikasına geçmişti. Ama bu sendika da Yapı-İş'e rahmet okutacak cinsten çıkıverdi. Bu ikinci sendikanın en büyük özelliği sendikacı diye ortaya çıkanların işçilikle en yakın bir ilgileri nin bulunmayışı idi. Kimisi aşiret reisi, toprak ağası, eski mebus adayı, kimisi lokanta ve taksi patronluğundan v s. gelmiş kişilerdi. Bunlar içinde her iki sendikada birden başrollerde oynıyan sendikacılığa aşık(!) kişiler vardı. Büyük bir enerji ile ortaya atıldılar ve Yapı-İş'ten sovuyan işçileri kendi sendikalarında toplamayı başardılar. Ancak, işçiler için değil, kendileri için sendikacı olmuş bu kişilerin iç yüzleri çok geçmeden ortaya çıkıverdi. İşçiler seri halinde işten çıkarıldılar ve tekrar işe girmek için sendikacıların kurduğu kanallardan, barajlardan(!) geçmek zorunda bırakıldılar.

Bu kere Yapı-İş müdahale etti. İşçiler grev kararı aldılar. Ancak karşı sendikacılar buna razı olamazlardı. Kavga kızışmıştı. Tabancalar patladı, palalar işletildi. Şu günlerde birçok işçi ağır yaralı olarak Elazığ Devlet Hastanesinde yatmaktadır.

Kavga işçinin emeği üzerindedir. Zaten işçilerimizin Keban'daki çalışma şartları kötünün kötüsüdür. Bu ağır şartlar altında çalışan işçilerimizin ücretleri düşüktür. İş güvenliği yoktur. Bu gün iştedir, ama yarından işi nin süreceğinden emin değildir. Fransız ve İtalyan işçilerine Keban kayalıkları üstünde çim li sahalar, oyun salonları, gazinolar yapıldığı halde bizim işçimiz tatil saatlerini tozlu kahve köşelerinde geçirir. Yabancı işçinin sıcakta serinletici, soğukta ısıtıcı türlü içkisi varken bizim işçiye su içme olanağı bile çoğu zaman verilmez.

Sendikalarsa işçiyi işverene karşı koruyacak yerde onu bölüşmenin kavgasına düşmüşlerdir.

İşçiler için, bu olaylarda kaybettikleri kana karşılık öğrenecekleri çok ders vardır. Keban'da artık a[illegible] [illegible] ret ve hemşehrilik düşüncelerinin işçi sınıfına yararı yoktur. İşçiler, mezhep, aşiret, dil farkı gözetmeksizin birleşmelidirler. İşçi temsilcileri işçilerin kendi arasından çıkmalıdır. İşçiler kendi aralarında güvendikleri dürüst, cesur, bilgili kişileri sendikalara seçmeli ve onların doğru çalışıp çalışmadıklarını kontrol etmelidirler. Ve işçiler birçok sendikaya bölünüp güçlerini zayıflatmamalı, kendi haklarını koruyan bir devrimci sendikada birleşmelidirler.

Elbette yalnız sendikacılıkla iş bitmez. Sarı sendikacıdan kurtulmakta yetmez. İşçi sınıfı birleşik, politik bir güç haline gelmedikçe demokratik yollardan iktidara sahip çıkmadıkça bu ezilişi devam edecektir.

Nasıl sendikacılıkta toprak ağalarını sendikacı yaptıkları zaman aldanıyorlarsa, onun gibi, politikada da işçi sınıfı ve yoksul köylüler, iktidarı ağaların partisine bıraktıklarında öyle aldanacaklardır.

Köylü Kardeşlere Selâm

Kardeşler, bunu bir politikacı selamı saymayın. Bir mebus mektubu da değil bu. Bunlardan gına getirdiniz, biliyorum. Zaten kimseden medet beklememeli. Yoksul kısmı göbeğini kendi kesecek; başka yolu yok bunun.

Bir halk sözü vardır, belki de ağaların sözü : «Köylü kısmı un çuvalı gibidir, vurdukça tozar,» der. Hani un çuvalı gibi.. Boşaltmışsındır, vurursun tozar. Vurursun yine tozar.. Şu Tunceli Köylüsüne bakıyorum da bu söz nekadar doğru. Şu Tunceli Köylüsü ve ülkemin bütün köylüleri..

Tunceli Köylüsünün toprağı daracıktır. Kutudere'de kayanın başına kondurmuştur tarlasını. Kazma ile eker. Geyik gibi.. Pülümür'de köylerin çoğu ağalarındır. Beş köy, on köy, yirmi köy.. Tunceli'de ağa yoktur, diyenlerin kulakları çınlasın. Tunceli'de ağa var, hemde alası var.

Mazgirt'te oyunu kullanırken oy simsarları başına tüner. Onun adına pazarlıklar yapılır. Hozat'ta da öyle, Nazımiye'de de öyle. Ovacık'ta aşiret çapında gavga eder, sakız otu yüzünden birbirini öldürür.

Geyiğini, balığını el alır gider. Madenini de.

Ve der ki «Tanrı, bize bu dağları şenelte lim diye yarattı.» Geyik gibi..

Tunceli Köylüsünün cebinden para çıkışına çoğu zaman şaşmışımdır. Nerden bulur o parayı? Nesi var ki satıp para yapsın. Taştan mı, ağaçtan mı, sudan mı çıkarır onu? Evet taştan çıkarır ekmeğini. İzmir'lere, İstanbul'lara dek gider. Hamallık, garsonluk, memurluk eder oralarda. Almanya'ya, Avusturalya'ya da gider. Bıraksalar Antartika'ya, Kuzey Kutbuna, Ay'a, Merih'e de gider. İş olsun yeterki. Gider ve yine döner gelir. Ne çilelerle biriktirdiği çabuk uçuverir avucundan. Kavgalarda, hastalıklarda gider. Kazandığı para, eninde sonunda, kendi cebinden çıkar, doktorun, avukatın, müteahhidin, tüccarın cebine girer. Onun fukara cebine ısınamaz para.

Bizim köylümüz buyur edilmez. O buyur eder. Bizim köylümüze döşek serilmez : o döşek serer. Bizim köylümüze çay ısmarlanmaz; o çay ısmarlar. Bizim köylüye kuzu kesilmez; o kuzu keser.

Ona bedava bir kibrit bile verilmez. O bedava bir keçisini verebilir.

Ona defol, sersem, eşşoğlu eşek; denir.

O, begim, efendim; der.

Ve köylü un çuvalı gibidir, vurdukça tozar, bitmez..

Köylümüzün bitmeyen bir yanı daha vardır: gücü. Şimdi Türkiye'de ve de Tunceli'de uyanan köylünün sesi duyulmağa başlamıştır. Toprak reformu istiyor artık o. Topraksız ve az topraklı köylü, yarıcı, ırgat biliyor ki önce toprağı olmalıdır. İnsan gibi yaşamak istiyor o. Zengin şehirli gibi. İyi bir evi, okulu ışığı doktoru, yolu olsun istiyor. İnsan gibi yaşamak istiyor. Horlanmadan, bağırılmadan kötü davranılmadan. Ötekiler gibi, eşit, efendice..

Ezilen Köylü kardeşlere selam!

Uyanan köylü kardeşlere daha çok selam!

Kemal BURKAY

Bizim Payımız Nerde?

Hani çizelgeler çizilmiş. Milli gelir, Milli kalkınma diyorlar ya. İşte o Milli gelir çizelgesinde yurttaş başına iki bin dokuz yüz lira düşüyormuş. Böyle diyerekten söylüyor ve kandırıyorlar ya

– Ben, İsparta nın Yalvaç ilçesinin Geman Güney köyünden on nüfuslu Mustuk'um. Bizim yirmi dokuz bin lira Milli gelir payımız nerede?

– Ben, Niğdenin Hacılar köyünden beş nüfuslu Durmuş'um. Bir zahmet benimde Milli gelir payımı gönderiveriniz.

– Ben Tarsusun Hacıhamzalı köyünden Ablak Mehmet im ellerinizden öpen sekiz tane köleniz var da. Milli gelirden azıcık harçlık rica ederler.

– Ben Tunceli nin Nazımiye İlçesinden Hıdır'ım on bir tane uşak var dır. Milli gelirden bize ne düşer acaba öğrenebilsek bir zahmet?

– Ben Maraş Mağaralı Mahallesinden Ahmet Bakıcıyım. Dokuz kızan bir köroğlu ve birde bendeniz varım. Bizim Milli gelir payımızdan ne haber?

– Ben Karstan– Ben Gaziantep'ten Geliboludan, Samsundan. Trabzondan Ankara köylüğünden velhasıl ben Tüm Türkiye köylüsü İşçisiyim. Hep bir sesten bağırıyoruz: BİZİM MİLLİ GELİR PAYIMIZ NEREDE?

Ali GÜLTEPE

Çıkarken

1 nci sayfadan

sine küçük, kardeş gazetecikler gibi. «Uyanış» gibi, «Savaş» gibi.

Niçin «Ezilenler» adını verdik ona? Aklımıza gelen birçok ad içinde bizce Anadolu insanına en yakışanı buydu : «EZİLENLER..» Emeğinden dolayı ezilenler, inancından dolayı ezilenler, dilinden dolayı ezilenler.

Ezilenler hep ezilip gidecek değildir. Tarihin çarkı onlardan yana dönüyor. Ezilenler birleşecek, güçlenecek, ezilmeye bir gün son verecekler. Ezilenlerin sesi, bir ulu koro gibi, ezenlerin sesini bastıracak. Onlar bir gün her türlü sömürüye son verip Türkiye'de sosyalist düzeni kuracaklar. Kardeşçe yaşıyacaklar, birbirlerini sevecekler.

Bu gazetecik bizden köylü kardeşlere, işçi kardeşlere, esnaf kardeşlere, genç kardeşlere ve tüm ezilenlere bir seslenmedir. Bizden bize bir sestir.

EZİLENLER SESLERİNİZİ BİRLEŞTİRİN!

EZİLENLER

Uyanacaklar

Bir para hırsıdır,
kaplamış gözlerini
Zenginlik rüyasına dalıp gitmişler.
Durmadan sayıklıyorlar
Paralarını
servetlerini
konolarını
çeklerini
Rahatları kaçmasın diye,
salmışlar etrafa
bekçi köpeklerini.
Henüz farketmiyorlar
biriken hıncını
acılı yüreklerin.
Duymuyorlar gücünü
çalışan bileklerin
Tıkanmış kulakları
yummuşlar gözlerini
girmişler kuytulara.
Beleşten yaşamanın zevkiyle
dalmışlar uykulara.
Bu uyku
fazla sürmeyecek.
Yakın
çok yakın
kurtuluş günü.
Uyanacaklar,
kötü uyanacaklar
duydukları gün
çalışan bileklerin gücünü

Kemal AKSOY